

Volební program pro oblast vzdělávání a školství Trikolora Svobodní Soukromníci

Silné stránky, pozitiva a dobrá praxe programu?

- V rámci programu lze pozitivně vnímat deklaraci spojenou s problematikou uzavření škol z důvodu pandemie onemocnění Covid-19 (*“Necháme otevřené školy na všech stupních bez omezení a budeme prosazovat plán, jak vynahradiť dětem čas ztracený distanční výukou. Neodepíšeme celou generaci dětí postižených obdobím Covidu.”*).

Příležitosti pro zlepšení?

- Cíle a opatření programu vyžadují vyjasnění, zlepšení, doplnění či výrazné přepracování v téměř všech sledovaných tématech vzdělávací politiky, oblastech a úrovních vzdělávacího systému.
- V rozporu či minimálně za nejasné vůči cílům národní vzdělávací politiky je možné označit opatření vztažené k inkluzivnímu vzdělávání. Dle účinného znění školského zákona existuje individuální podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím bezplatného poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Tento systém je v programu hnutí označen jako “projekt plošné inkluze”. Navrhovaným opatřením je pak “vytvoření pravidel pro individuální inkluzi”, což z pohledu účinné legislativy, která stojí na individuální podpoře každého žáka se SVP, nedává smysl. V tomto ohledu je možné dané pasáže programu označit za manipulativní a zavádějící.
- V rozporu s cíli vzdělávací politiky je i opatření, které prostupuje všemi úrovněmi či stupni vzdělávacího systému a to: *“Vytvoříme prostor pro rozvoj soukromého vzdělávání na všech úrovních, včetně liberalizace učňovského vzdělávání (mistrovská zkouška, cechy). Vrátime význam učňovskému listu.”* Zde lze na základě dat, cílů Strategie 2030+ (cíl vztažený především ke snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání), popř. v kontextu obecného práva na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, garantovaných Ústavou ČR a Listinou, konstatovat velké riziko nárůstu ekonomických překážek a bariér v přístupu ke vzdělávání pro děti a žáky, a tím dále zvyšovat nerovnosti. A to především v kontextu rozšiřování “soukromého vzdělávání” na úrovni předškolního, základního a středního vzdělávání.
- V programu zcela absentují cíle a opatření vztažené např. ke stabilizaci a rozvoji učitelské a ředitelské profese, k otázkám infrastruktury (podmínek vzdělávání) či správy a vedení vzdělávací soustavy, snižování administrativní a další nepedagogické zátěže škol, popř. digitalizace ve školství atd.
- Dále chybí či jsou nejasné cíle pro oblasti předškolního vzdělávání (kromě zrušení povinné předškolní docházky), základního vzdělávání, či zásadních otázek středního vzdělávání (např. profilace oborové struktury, přijímací řízení, ukončování studia atd.).

- Program rovněž nenabízí oporu pro problematiku dalšího (celoživotního) vzdělávání či neformálního (zájmového, mimoškolního vzdělávání).
- V oblasti cílů a obsahu vzdělávání je nutné upozornit na manipulativní a zavádějící informace o snižování úrovně vzdělání s příkladem “nerušit v osnovách Newtonovy zákony”. To zcela pomíjí existenci rámcových vzdělávacích programů, které definují závazné cíle vzdělávání v podobě klíčových kompetencí a očekávaných výstupů. Vymezení učiva na úrovni základního vzdělávání je v kompetenci jednotlivých škol. Jednotné vymezení obsahu vzdělávání (programem zmíněné osnovy) v rámci systému vzdělávání na úrovni základního vzdělávání již několik let neexistuje.

Zdroj:

<https://pravozit.cz/wp-content/uploads/2021/08/volebni-program-volby2021.pdf>

Vybraná sledovaná témata vzdělávací politiky, oblasti a úrovně vzdělávacího systému prizmatem konkrétních relevantních částí či bodů volebního programu¹

---

¹ Zařazení částí programů či bodů (opatření) nemusí být komplexní, přičemž některé se mohou překrývat, popř. mohou být zařazeny do více oblastí.

Kontinuita vzdělávací politiky

- Komentář: Program hnutí Trikolóra Svobodní Soukromníci se nehlásí k cílům vzdělávací politiky popsaným ve vládou schválené Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ (dále jen "Strategie 2030+"). Naopak je s nimi v mnoha tématech či oblastech v rozporu. Popř. jsou cíle a opatření Strategie 2030+ ve vztahu k programu hnutí nejasné, či je program neobsahuje.

Cíle a obsah vzdělávání

- *Nebudeme podléhat tendencím snižovat úroveň vzdělání a trváme na udržení jeho kvality (nerušit v osnovách Newtonovy zákony).*
- *Odmítáme jakoukoliv ideologickou indoktrinaci ve školách, zvláště pak prováděnou tzv. „politickými neziskovkami“.*

Řešení nerovností v přístupu a podmínkách vzdělávání

- *Zrušíme projekt plošné inkluze a vytvoříme pravidla pro individuální inkluzi. Oceníme důležitost role speciálních pedagogů a zvýšíme jejich odměňování.*
- *Podmíníme vyplácení sociálních dávek řádnou školní docházkou dětí.*

Stabilizace a rozvoj učitelské a ředitelské profese

- Není specificky zohledněno.

Zajištění financování vzdělávacího systému

- *Prosadíme rovnoprávné financování základního školství všech typů škol bez znevýhodnění.*

Řešení situace „po Covid-19“, kompenzace nerovností a ztrát

- *Necháme otevřené školy na všech stupních bez omezení a budeme prosazovat plán, jak vynahradiť dětem čas ztracený distanční výukou. Neodepíšeme celou generaci dětí postižených obdobím Covidu.*

Infrastruktura (podmínky vzdělávání)

- Není specificky zohledněno.

Správa a vedení vzdělávací soustavy, snižování administrativní a další nepedagogické zátěže škol, digitalizace, střední článek

- Není specificky zohledněno.

Předškolní vzdělávání

- *Zrušíme povinnou předškolní výchovu a zavedeme podporu třígeneračních rodin.*
- *Již uvedeno výše: Vytvoříme prostor pro rozvoj soukromého vzdělávání na všech úrovních, včetně liberalizace učňovského vzdělávání (mistrovská zkouška, cechy). Vrátime význam učňovskému listu.*

Základní vzdělávání

- *Již uvedeno výše: Vytvoříme prostor pro rozvoj soukromého vzdělávání na všech úrovních, včetně liberalizace učňovského vzdělávání (mistrovská zkouška, cechy). Vrátime význam učňovskému listu.*

Střední vzdělávání, struktura oborů, JPZ, ukončování studia

- *Provedeme zásadní změny ve školství s důrazem na včasné oddělení profesního a akademického vzdělávání.*
- *Vytvoříme prostor pro rozvoj soukromého vzdělávání na všech úrovních, včetně liberalizace učňovského vzdělávání (mistrovská zkouška, cechy). Vrátime význam učňovskému listu.*
- *V rámci školského systému posílíme spolupráci se soukromým sektorem.*

Terciární vzdělávání (mimo vědu a výzkum)

- *Zavedeme diferenciaci vysokého školství. Vedle prestižních státních univerzit s bezplatným studiem, vysokým podílem vědecké činnosti v základních vědních oborech a monopolem na doktorandské studium, habilitační řízení atd. zavedeme statut krajských univerzit a prakticky zaměřených soukromých, resortních, církevních a jiných vysokých škol, které budou částečně financovány výběrem školného.*
- *Již uvedeno výše: Provedeme zásadní změny ve školství s důrazem na včasné oddělení profesního a akademického vzdělávání.*
- *Již uvedeno výše: Vytvoříme prostor pro rozvoj soukromého vzdělávání na všech úrovních, včetně liberalizace učňovského vzdělávání (mistrovská zkouška, cechy). Vrátime význam učňovskému listu.*
- *Již uvedeno výše: V rámci školského systému posílíme spolupráci se soukromým sektorem.*

Další vzdělávání

- *Není specificky zohledněno.*

Neformální vzdělávání (mimo sport)

- *Není specificky zohledněno.*